

6. feladatsor

1. Láttuk, hogy $\sum_{k \in \mathbb{Z}} |R_X(k)| < \infty$ -ből következik, hogy létezik (folytonos) spektrális sűrűségfüggvény. Azt is láttuk, hogy az utóbbi létezhet más esetekben is. Lássuk be, hogy ha létezik $\phi_X(u)$ akkor legalábbis $R_X(k) \rightarrow 0, k \rightarrow \infty$.
2. Legyen X_t stacionárius 0 várható értékkel. Lássuk be, hogy az L^2 nagy számok törvénye pontosan akkor igaz, ha

$$\frac{R_X(0) + R_X(1) + \dots + R_X(n)}{n} \rightarrow 0, \quad (1)$$

azaz ha $R_X(k)$ a 0-hoz tart $k \rightarrow \infty$ esetén *Césaro középben*.

3. Lássuk be, hogy ha $R_X(k) \rightarrow 0, k \rightarrow \infty$, akkor Q minden pontban folytonos, azaz $Q(\{\mu\}) = 0$ minden $\mu \in [-\pi, \pi]$ -re.
4. Legyen $(X_t)_{t \in \mathbb{Z}}$ stacionárius sorozat, R kovariancia függvényvel. Tegyük fel, hogy $R(0) > 0$ és $R(n) \rightarrow 0$ ha $n \rightarrow \infty$. Mutassuk meg, hogy ekkor tetszőleges $n \geq 0$ esetén a $\Gamma_n = (R(i-j))_{0 \leq i, j \leq n}$ mátrix nem szinguláris.
(Útmutatás. Gondoljuk meg, hogy ha valamilyen n -re Γ_n szinguláris, akkor $(X_n)_{n \in \mathbb{Z}}$ az $L^2(\Omega, P)$ véges dimenziós alterét feszíti ki, és így $R(n) \rightarrow 0$ maga után vonná $D^2(X_n) \rightarrow 0$ -t is.)

5. Lássuk be, hogy ha Q az X_t stacionárius folyamat spektrális mértéke, akkor

$$D^2 \left(\frac{X_1 + \dots + X_n}{\sqrt{n}} \right) = \frac{1}{2\pi n} \int_{-\pi}^{\pi} \frac{\sin^2(nu/2)}{\sin^2(u/2)} Q(du).$$

(Mi a helyzet $u = 0$ esetén?)

6. Lássuk be, hogy ha ϕ_X létezik és folytonos (pl. ha $\sum_{k \in \mathbb{Z}} |R_X(k)| < \infty$), akkor

$$D^2 \left(\frac{X_1 + \dots + X_n}{\sqrt{n}} \right) \rightarrow \phi_X(0).$$

7. Mutassunk példát olyan stacionárius folyamatra, hogy a

$$D^2 (X_1 + \dots + X_n), n \geq 1$$

sorozat korlátos!

8. Legyen ϕ_X kétszer folytonosan differenciálható és $\phi_X(0) = 0$. Lássuk be, hogy akkor a

$$D^2 (X_1 + \dots + X_n), n \geq 1$$

sorozat korlátos!